

Bussbranschen klarar sig inte hur länge som helst utan en marknad

Coronapandemin har haft en monumental påverkan på bussbranschen och framförallt på turist- och beställningstrafiken. Det visar sig i tydligt i en ny rapport från Sveriges Bussföretag, som undersökt hur stor nedgången i omsättning var under 2020.

Av de svarande företagen har nära hälften tappat 90% eller mer av sin turist- och beställningstrafik. Över 75% har tappat 80% eller mer och omkring 95% har tappat minst 60%. Det handlar om miljardbelopp som försvunnit när föreningar, företag och skolor har ställt in sina resor och gränserna mer eller mindre varit stängda under ett års tid. Nöjesresenärerna har också varit mycket få och nu bedömer de flesta bussföretag att det är vaccinationerna som är avgörande för att kunna återstarta verksamheten. Därför är beskeden om att det svenska målet om att alla svenskar som vill ska vara vaccinerade till midsommar troligen inte kommer nås bekymmersamt.

Majoriteten av företagen inom bussbranschen är mikro- och småföretag som är etablerade lokalt över hela landet. Företagen är en viktig del av samhällets transportinfrastruktur, inte minst i Norrbotten. Våra medlemsföretag arbetar nära besöksnäringen, har långåriga samarbeten med idrottsföreningar, är en bärare av teatrar och kulturevenemang och är flitigt anlitade när exempelvis tågtrafiken behöver ersättas. Det senaste året har många av de turistbussar som normalt rullar i dessa företags regi stått stilla. Krisen i corona pandemins spår har slagit brutalt mot bussbranschen.

Vi förstår att människor är oroliga och har en stor respekt för det lidande som viruset orsakat, och orsakar, många människor. Branschen har välkomnat flera av de stödåtgärder som sjuöatts från regeringen för att hjälpa företag i kris. Men stöden har i mångt och mycket varit krångliga, stelbenta och inte anpassade för verkligheten hos bussföretag och andra företag i tjänstesektorerna. Dessutom har de fastnat i de byråkratiska kvarnarna och företagen får vänta i många månader på sina utbetalningar. Det så kallade ”nedstängningsstödet” är ett spel för gallerierna, då regeringen istället valt att göra stora inskränkningar i förutsättningarna för många företag att bedriva sin verksamhet, men de facto inte stängt ner och därmed inte betalar ut direkt stöd. Det försätter företagen i ett oerhört svårt läge. Vilka resenärer ska åka med turistbussarna, samtidigt som budskapet är att vi inte ska resa om vi inte måste? Bussbranschen fyller en viktig funktion i samhällets infrastruktur och det är inte realistiskt att stänga ner oss. Men de restriktioner och rekommendationer som gäller för resande innebär att villkoren för turistbussföretagens verksamhet de facto är att likna vid en regelrätt nedstängning av verksamheten.

För att vi ska kunna ta oss hela vägen fram till dess att våra resenärer är vaccinerade så föreslår vi följande:

- Snabba upp processerna för stödåtgärderna – det är inte hållbart att vänta ett halvår på sökta pengar.
- Se till att få ett europeiskt vaccinationspass på plats så snart som möjligt. Detta skulle möjliggöra för de resenärer som vill att kunna resa.

- Överväg att rikta kommande stödåtgärder mot de branscher som mest behöver dem. Sveriges Bussföretag föreslog redan i april 2020 tillsammans med Transportföretagen ett stöd för avställda turistbussar.
- Inför ett flexiblere regelverk för på- och avställning av bussar i enlighet med det förslag som lämnades i april av Sveriges Bussföretag och Transportföretagen.

Anna Grönlund, branschchef Sveriges Bussföretag

Lars-Erik Granberg, Sveriges Bussföretags regionala avdelning Norrbotten